

מוגילה נקראת פרק ראשון מגילה

מסורת
הש"ס

עא א מ"ח פ"ג מ"ג
מ"כ"ס ס"ג
ס"ג ע"ג

מורד במלכות הוא ולא לר"ך למדייניה. קשה א"כ הי"ך גרם פרק אחד דיני ממונות (בסנהדרין דף ג' ו'ס) דדיני נפשות מתמלין מן הגד מדכתיב גבי נבל וימגרו איש מרבו ויחגרו גם דוד חרבו (י"א כה) והא מורד במלכות הוא ולא בעי למדייניה ועוד קשה הי"ך ישב דוד בדין והא אין מושיבין מלך בסנהדרין כדלמרינן במסכת סנהדרין פרק כ"ג (דף י"ח) וע"ק מפ' כמה בהמה יולאה (שבת דף ט"ו) גבי אוריה דקאמר שהיה לו לדונו בסנהדרין ואמאי והא מורד במלכות היה וי"ל דהבא ה"פ מורד במלכות הוא ולא לר"ך למדייניה כשאר דיני נפשות שדנין בו ביום לזכות וביום שלאחריו לחובה אלא אפילו בו ביום גומרין לחובה והייט הא דקאמר ליה אביינל וכי דנין דיני נפשות בלינה היה לך להמטין לגמור עד למחרת והוא השיב לה מורד במלכות הוא ואין לר"ך להמטין עד למחר אבל לדונו ודאי לר"ך וגם לא קשה מהא שישב דוד בסנהדרין דהא לאוין מושיבין מלך בסנהדרין הייט משום דלא היו כבודו להיות ישב ושחק אבל גבי מורד כבודו הוא להיות ישב ושחק לפי שהוא טעם צדק:

רבינו חננאל

הי"ן. ירוחן. שמואל. דוד. (* אהיה. שבעה. עירו. עוריה בן עורר. חנני הרואה. יהוא בן חנני. אליהו. מיכאל. אלישע. אליעזר בן חזקיהו. אליעזר בן דודיהו. יונה בן [מאתי] וכו' בן ירמיהו. אשור. חבקוק. צפניה. בן בושץ. ירמיהו. ישעיהו. יחזקאל. דניאל. ברוך בן נריה. עזריה בן חפטיה. מרדכי בן בלש. הרשע בן בארי. עמוס. מיכה המורשת. יואל בן פתואה. נתנאל. חגי. וכו' וסמאל. חנני. ו' נביאות שרה. מרים. דבורה. חזקיהו. חנה. אביב ג' י"ל. ואמתי:

(* אלו י"ל כאן שגלה.

הגהות הב"ח

(א) ג' חתני כ"י. ביחא ירמיהו כו"ן. (ב) שם אמר רב נתנאל חזקיהו כנראה מנין: (ג) רש"י ד"ה לוקח לטון כעלן כרכים כמו וסיק כרכים: (ד) ד"ה כתיב שמה וכו' שמה ימות כתיב: (ה) ד"ה אלא מלמד וכו' לא היה שם ירמיהו וירמיהו מלך מלך עליה וכו' וכו' וכו' אלא שמה שמימות: (ו) ד"ה שם קליר וכו' וגדולה כמו שגלה ועשה קליר:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה כתיב כ"י. שאלה מדברת. ע"ן. סוכה דף ע"ג ע"ב. ד"ה שמה: (ע"י ט"ז) כו"ן. (ע"י ט"ז) כו"ן. ד"ה כו"ן.

מ"כ"ס כ"כ

מורד במלכות הוא ולא צריך למדייניה. קשה א"כ הי"ך גרם פרק אחד דיני ממונות (בסנהדרין דף ג' ו'ס) דדיני נפשות מתמלין מן הגד מדכתיב גבי נבל וימגרו איש מרבו ויחגרו גם דוד חרבו (י"א כה) והא מורד במלכות הוא ולא בעי למדייניה ועוד קשה הי"ך ישב דוד בדין והא אין מושיבין מלך בסנהדרין כדלמרינן במסכת סנהדרין פרק כ"ג (דף י"ח) וע"ק מפ' כמה בהמה יולאה (שבת דף ט"ו) גבי אוריה דקאמר שהיה לו לדונו בסנהדרין ואמאי והא מורד במלכות היה וי"ל דהבא ה"פ מורד במלכות הוא ולא לר"ך למדייניה כשאר דיני נפשות שדנין בו ביום לזכות וביום שלאחריו לחובה אלא אפילו בו ביום גומרין לחובה והייט הא דקאמר ליה אביינל וכי דנין דיני נפשות בלינה היה לך להמטין לגמור עד למחרת והוא השיב לה מורד במלכות הוא ואין לר"ך להמטין עד למחר אבל לדונו ודאי לר"ך וגם לא קשה מהא שישב דוד בסנהדרין דהא לאוין מושיבין מלך בסנהדרין הייט משום דלא היו כבודו להיות ישב ושחק אבל גבי מורד כבודו הוא להיות ישב ושחק לפי שהוא טעם צדק:

מ"ח מ"ג ד"ה מ"ג

שגלתה שוקה. ולא גרסינן איכא דלמרי מלמד שגלתה שוקה דהא השתא מפרש מאי כתיב דמיס ועד השתא לא פריש לנו: **שגלתה** שוקה והלך דוד לאורה ג' פרסאות. קשה הי"ך אוריה דקיתק גלתה שוקה לפני דוד ועוד קשה דמחזי כגומא לומר שהלך לאור שוקה ג' פרסאות וי"ל דגמלא בספרים מדויקים שנקוד בן לאורה גמלא לאור שלה פירוש נחאזה לה דוד והלך באור חמימות של פרסאות: **דאניירה** ונסבה יהושע. קשה הי"ך נסבה הא אמרינן פ' הערל (יבמות דף ע"ו) וס' דאפילו בגירושין לית לה חטות ונר"ך לומר שלא היתה משכבה עממין אלא משאר עממין ונבלת לגור שם איש מפרשים שרע לומר שלא הוזהרו על לאו דלא תחטתן עד לאחר שנכנסו לארץ, וזה אינו, דלמרי' במדרש דנתיבט באו להקטייר בימי משה כמו בימי יהושע ואף על פי כן לא הותרו לבא בקהל אלא היו חוטבי עצים ושואבי מים אלמלא דקודם שעברו את הירדן ונכנסו לארץ הוזהרו עליהם: ארבע

הבא בן תרחם וכתיב תחם

תחם שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הוונה ואילו הן נריה ברוך ושריה מחסיה, ירמיה חלקיה, חזמאל ושלום רבי הונדה אומר אף תולדה הנביאה מבני בניה של רחב הוונה היתה כתיב הכא בן חקיה השני אמר ליה עינא סבא ואמרי לה פתיא אוכמא מיני ומינך חסרתים שמעתא דאיגירא וגמבה יהושע, וכי הוה ליה ורעא ליהושע והכתיב נון בנו יהושע בנו? בני לא הוה ליה, בנתן הוה ליה בשלמא

כתיבני. מנענת אחי: **בדמים**. דם גדה ושפיכות דמים: **שגלתה** שוקה. ונקראה לה ונסבה ולא שמעה לו כדמסיים ואזיל: **לפוקס**. (ג) כמו פיק כרכים (מ"ס ב): **כתיב** גרמי' ומה מלל דאיכא אפרים ומאי ניהו מעשה דכח שבע ומסקנא הכי טוס. והכי פירושא מדקאמר ליה ולא הוה זאת לך לפוקה מכלל תורה אור ליה ולא הוה זאת לך לפוקה מכלל שפנתא לך שסופו להכשל בציאה אחרת ומאי ניהו בת שבע ומסקנא הכי הוה סוף שגלתה לו קך אלמלא **בדי שומא פינגא**. ע"ס מהאסא מדברת היא טוהה כלומר ע"ס שהיא מדברת עמו על בעלה הזכירה לו אח טמאה שחם ימות (ד) יאשה: **מטייט**. נוסף למרחוק ודוגמתו במ"ס כחצות (דף ס') נקוק עינד: **וכמקום ירמיה הכי מיסנתיה ס"א**. הרי ירמיה עמד משנת י"ג ליאשה שנאמר אשר היה דבר ה' אל ירמיה וגו' (ירמיה ב) והספר מלא בשנת י"ח ליאשה ועליו שלח אלל חולדה: **כי המוכר אל המוכר לא ישוב**. כ"כ נ"ב

מורד במלכות הוא ולא צריך למדייניה. קשה א"כ הי"ך גרם פרק אחד דיני ממונות (בסנהדרין דף ג' ו'ס) דדיני נפשות מתמלין מן הגד מדכתיב גבי נבל וימגרו איש מרבו ויחגרו גם דוד חרבו (י"א כה) והא מורד במלכות הוא ולא בעי למדייניה ועוד קשה הי"ך ישב דוד בדין והא אין מושיבין מלך בסנהדרין כדלמרינן במסכת סנהדרין פרק כ"ג (דף י"ח) וע"ק מפ' כמה בהמה יולאה (שבת דף ט"ו) גבי אוריה דקאמר שהיה לו לדונו בסנהדרין ואמאי והא מורד במלכות היה וי"ל דהבא ה"פ מורד במלכות הוא ולא לר"ך למדייניה כשאר דיני נפשות שדנין בו ביום לזכות וביום שלאחריו לחובה אלא אפילו בו ביום גומרין לחובה והייט הא דקאמר ליה אביינל וכי דנין דיני נפשות בלינה היה לך להמטין לגמור עד למחרת והוא השיב לה מורד במלכות הוא ואין לר"ך להמטין עד למחר אבל לדונו ודאי לר"ך וגם לא קשה מהא שישב דוד בסנהדרין דהא לאוין מושיבין מלך בסנהדרין הייט משום דלא היו כבודו להיות ישב ושחק אבל גבי מורד כבודו הוא להיות ישב ושחק לפי שהוא טעם צדק:

מ"ח מ"ג ד"ה מ"ג

שגלתה שוקה. ולא גרסינן איכא דלמרי מלמד שגלתה שוקה דהא השתא מפרש מאי כתיב דמיס ועד השתא לא פריש לנו: **שגלתה** שוקה והלך דוד לאורה ג' פרסאות. קשה הי"ך אוריה דקיתק גלתה שוקה לפני דוד ועוד קשה דמחזי כגומא לומר שהלך לאור שוקה ג' פרסאות וי"ל דגמלא בספרים מדויקים שנקוד בן לאורה גמלא לאור שלה פירוש נחאזה לה דוד והלך באור חמימות של פרסאות: **דאניירה** ונסבה יהושע. קשה הי"ך נסבה הא אמרינן פ' הערל (יבמות דף ע"ו) וס' דאפילו בגירושין לית לה חטות ונר"ך לומר שלא היתה משכבה עממין אלא משאר עממין ונבלת לגור שם איש מפרשים שרע לומר שלא הוזהרו על לאו דלא תחטתן עד לאחר שנכנסו לארץ, וזה אינו, דלמרי' במדרש דנתיבט באו להקטייר בימי משה כמו בימי יהושע ואף על פי כן לא הותרו לבא בקהל אלא היו חוטבי עצים ושואבי מים אלמלא דקודם שעברו את הירדן ונכנסו לארץ הוזהרו עליהם: ארבע

הבא בן תרחם וכתיב תחם

תחם שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הוונה ואילו הן נריה ברוך ושריה מחסיה, ירמיה חלקיה, חזמאל ושלום רבי הונדה אומר אף תולדה הנביאה מבני בניה של רחב הוונה היתה כתיב הכא בן חקיה השני אמר ליה עינא סבא ואמרי לה פתיא אוכמא מיני ומינך חסרתים שמעתא דאיגירא וגמבה יהושע, וכי הוה ליה ורעא ליהושע והכתיב נון בנו יהושע בנו? בני לא הוה ליה, בנתן הוה ליה בשלמא

כ"כ נ"ב

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

הגהות
הג"ח
[א] ג' חתני כ"י
[ב] שם אמר רב נתנאל חזקיהו כנראה מנין:
[ג] רש"י ד"ה לוקח לטון כעלן כרכים כמו וסיק כרכים:
[ד] ד"ה כתיב שמה וכו' שמה ימות כתיב:
[ה] ד"ה אלא מלמד וכו' לא היה שם ירמיהו וירמיהו מלך מלך עליה וכו' וכו' וכו' אלא שמה שמימות:
[ו] ד"ה שם קליר וכו' וגדולה כמו שגלה ועשה קליר:

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

[פ"ג י"ח] מ"כ"ס כ"כ

מ"כ"ס כ"כ

מ"כ"ס כ"כ